

Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om fartyg i inlandssjöfart;

TSFS 2026:20

Utkom från trycket
den 27 mars 2026

beslutade den 17 mars 2026.

Transportstyrelsen föreskriver¹ följande med stöd av 4 kap. 1 § förordningen (1980:789) om åtgärder mot förorening från fartyg samt 1 kap. 7 §, 2 kap. 1 och 4 §§, 3 kap. 2–4 §§, 5 kap. 10 §, 6 kap. 7 §, 8 kap. 1 och 2 §§ och 10 kap. 5 § fartygssäkerhetsförordningen (2003:438) och beslutar följande allmänna råd.

SJÖFART

Tillämpning

1 § Dessa föreskrifter gäller fartyg som när de trafikerar inre vattenvägar ska ha ett unionscertifikat för inlandssjöfart eller ett certifikat utfärdat i enlighet med artikel 22 i den reviderade konventionen för sjöfarten på Rhen. Föreskrifterna gäller även fartyg för vilka ett unionscertifikat för inlandssjöfart har utfärdats enligt 3 kap. 4 a § fartygssäkerhetsförordningen (2003:438) vid trafik på inre vattenvägar.

2 § Havsgående fartyg som tillfälligt trafikerar inre vattenvägar och som är certifierade i enlighet med artikel 2.2 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/1629 av den 14 september 2016 om tekniska krav för fartyg i inlandssjöfart, om ändring av direktiv 2009/100/EG och om upphävande av direktiv 2006/87/EG, behöver inte ha något av de certifikat som anges i 1 §.

3 § De krav som anges i 7–11, 13, 15–22, 28 och 29 §§ gäller endast vid trafik på svenska inre vattenvägar.

4 § Av bilaga II till direktiv (EU) 2016/1629 följer ytterligare bestämmelser för fartyg som omfattas av dessa föreskrifter. De övergångsbestämmelser som följer av bilaga II ska dock inte tillämpas på passagerarfartyg som trafikerar svenska inre vattenvägar.

¹ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/1629 av den 14 september 2016 om tekniska krav för fartyg i inlandssjöfart, om ändring av direktiv 2009/100/EG och om upphävande av direktiv 2006/87/EG.

Definitioner

5 § I dessa föreskrifter avses med

<i>arbetsbåt</i>	båt som medförs ombord och som är avsedd för transport, räddning, bärgning eller arbete,
<i>beredskapsbåt</i>	båt som är konstruerad för räddning av nödställda samt för att ordna och leda <i>livräddningsfarkoster</i> ,
<i>erkänt klassificerings-sällskap</i>	klassificeringssällskap som har erkänts i enlighet med artikel 21 i direktiv (EU) 2016/1629 eller som senast den 6 oktober 2016 erkänts i enlighet med direktiv 2006/87/EG,
<i>existerande fartyg</i>	<i>fartyg</i> som inte är ett <i>nytt fartyg</i> ,
<i>fartyg</i>	farkost som används eller kan användas till transport på vattnet,
<i>flödningsavstånd</i>	vertikalt avstånd mellan flytvattenlinjen vid största djupgående och ett parallellt plan som går genom den lägsta punkt ovanför vilken fartyget inte längre är vattentätt,
<i>fribord</i>	vertikalt avstånd mellan flytvattenlinjen vid största djupgående och ett parallellt plan som går genom den lägsta punkten på skarndäck eller, om skarndäck saknas, den lägsta punkten på den övre kanten av skrov-sidan,
<i>huvudkraftkälla</i>	elektrisk kraftkälla som förser huvudeltavlan med ström för fartygets normala drifts- och boendeförhållanden,
<i>högastighets-fartyg</i>	motordrivet <i>fartyg</i> som kan uppnå en högre fart än 40 km/tim genom vattnet,
<i>IBC-koden</i>	den internationella koden för fartyg som transporterar farliga kemikalier i bulk, antagen genom resolution MSC.4(48),
<i>IGC-koden</i>	den internationella koden för fartyg som transporterar flytande gas i bulk, antagen genom resolution MSC.5(48),
<i>inre vattenväg</i>	sådan vattenväg som avses i artikel 4.1 i direktiv (EU) 2016/1629,
<i>intaktstabilitets-koden</i>	den internationella koden om intaktstabilitet, 2008, antagen genom resolution MSC.267(85),

<i>klasscertifikat</i>	certifikat utfärdat av ett <i>erkänt klassificeringssällskap</i> som visar att fartyget är byggt och hållet i stand i enlighet med klassificeringssällskapets regler,
<i>landströmsförsörjning</i>	överföring av landström genom ett standardiserat gränssnitt till <i>fartyg</i> förtöjda vid kaj,
<i>livräddningsfarkost</i>	farkost där nödställda kan hållas vid liv sedan de övergivit fartyget,
<i>LSA-koden</i>	den internationella koden om livräddningsanordningar, antagen genom resolution MSC.48(66),
<i>minimifribord</i>	<i>fribord</i> som reducerats av korrekationer för språng och överbyggnader,
<i>nytt fartyg</i>	<i>fartyg</i> som ännu inte har använts till sjöfart,
<i>nödkraftkälla</i>	elektrisk kraftkälla som förser nödeltavlan med ström för det fall huvudkraftkällan slutar att fungera,
<i>passagerarfartyg</i>	<i>fartyg</i> som medför fler än tolv passagerare,
<i>rattmärke</i>	den symbol som avses i 11 § lagen (2016:768) om marin utrustning,
<i>redare</i>	fartygets ägare eller den som har övertagit ansvaret för fartygets drift från ägaren,
<i>signifikant våghöjd (H_{10})</i>	vertikalt medelavstånd mellan vågdal och vågtopp för de 10 % högsta vindgenererade vågorna under ett begränsat tidsintervall,
<i>styrplats</i>	plats där den styr- och kontrollutrustning som är nödvändig för fartygets manövrering är installerad,
<i>system för landströmsförsörjning</i>	utrustning och installationer för <i>landströmsförsörjning</i> som är fast monterade på fartyget eller som medföljer fartyget vid resa.

Utformning, utrustning och användning

Allmänt

6 § Fartygs utformning och utrustning ska vara ändamålsenlig och anpassad till avsedd användning och verksamhet, till de förhållanden som kan förväntas i de områden som trafikeras samt till möjligheterna att söka skydd vid svåra vädersituationer.

Konstruktion, flytbarhet och stabilitet

7 § Fartyg som trafikerar zon 1 eller 2 ska ha ett klasscertifikat.

8 § Fartyg som trafikerar zon 1 ska ha ett flödningsavstånd av minst 1 200 mm och fartyg som trafikerar zon 2 ska ha ett flödningsavstånd av minst 1 000 mm.

För fartyg som används med öppna lastrum i zon 1 eller 2 ska flödningsavståndet bestämmas i varje enskilt fall med hänsyn till fartygets arrangemang och framgå av klasscertifikatet.

9 § Fartyg som trafikerar zon 1 ska ha ett fribord av minst 500 mm och ett minimifribord av minst 100 mm. Fartyg som trafikerar zon 2 ska ha ett fribord av minst 300 mm och ett minimifribord av minst 50 mm. Fartygets fribord och täthet ska framgå av klasscertifikatet.

10 § Passagerarfartyg som trafikerar zon 1 eller 2 ska uppfylla relevanta intaktstabilitetskriterier enligt intaktstabilitetskoden eller enligt ett sammanhållet regelverk utgivet av ett erkänt klassificeringssällskap eller likvärdigt regelverk.

Elkraftförsörjning

11 § Fartyg som trafikerar zon 1 eller 2 ska vara utrustade med en huvudkraftkälla och en oberoende nödkraftkälla.

Nödkraftkällan med tillhörande utrustning ska vara utformad och installerad i enlighet med de krav för passagerarfartyg som följer av bilaga II till direktiv (EU) 2016/1629. Nödkraftförsörjning ska kunna upprätthållas under en tid av minst tre timmar.

Elektrisk utrustning som är nödvändig för fartygets normala drifts- och boendeförhållanden ska kunna försörjas utan användning av elektrisk nödkraft.

12 § Bestämmelser om system för landströmsförsörjning följer av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/1804 av den 13 september 2023 om utbyggnad av infrastruktur för alternativa drivmedel och om upphävande av direktiv 2014/94/EU.

Brandskydd

13 § Brand i obemannat maskinrum, pannrum eller pumprum ska kunna släckas utan att utrymmet behöver beträdas.

Livräddningsutrustning

14 § Livräddningsutrustning ska vara anpassad till den verksamhet som bedrivs, vara lättåtkomlig och kunna användas effektivt och utan svårighet eller onödigt dröjsmål.

I händelse av nöd ska effektiva åtgärder för att hjälpa samtliga ombordvarande kunna vidtas och samtliga ombordvarande ska på ett säkert sätt kunna överge fartyget och invänta sjöräddning eller förflytta sig till grunt vatten, till land eller till en annan farkost.

15 § Livbojar på fartyg som trafikerar zon 1 eller 2 ska uppfylla LSA-koden 2.1 och vara försedda med rattmärke.

16 § Räddningsvästar på fartyg som trafikerar zon 1 eller 2 ska uppfylla LSA-koden 2.2 och vara försedda med rattmärke.

17 § Fartyg som trafikerar zon 1 eller 2 ska medföra livflottar som rymmer samtliga ombordvarande.

18 § Livflottar på passagerarfartyg som trafikerar zon 1 eller 2 ska uppfylla LSA-koden 4.2 eller 4.3 och vara försedda med rattmärke.

Första stycket gäller inte öppna och vändbara livflottar som uppfyller Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (TSFS 2009:102) om säkerheten på höghastighetsfartyg (HSC-koden 2000).

19 § Livflottar på fartyg som inte är passagerarfartyg och som trafikerar zon 1 eller 2 ska uppfylla standarden ISO 9650-1:2022, Small craft – Inflatable liferafts – Part 1: Type 1 and type 2, eller likvärdiga krav.

20 § Kemikalietankfartyg och gastankfartyg med en längd av minst 50 meter som trafikerar zon 1 eller 2 och som transporterar last som, enligt 17 kap. IBC-koden och 19 kap. IGC-koden, avger giftiga ångor eller gaser, ska medföra livbåtar som uppfyller LSA-koden 4.8 och som rymmer samtliga ombordvarande.

21 § Oljetankfartyg, kemikalietankfartyg och gastankfartyg med en längd av minst 50 meter som trafikerar zon 1 eller 2 och som transporterar last med en flampunkt som inte överstiger 60°C, fastställt genom prov med sluten behållare, ska medföra livbåtar som uppfyller LSA-koden 4.9 och som rymmer samtliga ombordvarande.

22 § Fartyg som trafikerar zon 1 eller 2 ska vara utrustade med sex fallskärmsljus som uppfyller LSA-koden 3.1. Andra fartyg och arbetsbåtar ska vara utrustade med sex handbloss som uppfyller LSA-koden 3.2. Fallskärmsljus och handbloss ska förvaras i direkt anslutning till den huvudsakliga styrplatsen.

23 § Tillverkarens instruktioner för livräddningsutrustning och livräddningsanordningar ska vara uppsatta på lämpliga platser ombord. I anslutning till livräddningsfarkoster och sjösättningsanordningar ska det finnas anslag eller skyltar som anger hur utrustningen fungerar och hur den ska användas, och som ger relevanta instruktioner eller varningar. Sådana anslag eller skyltar ska utan svårighet kunna ses i nödbelysning och vara försedda med symboler i enlighet med resolution A.1116(30), Escape route signs and equipment location markings.

24 § Under klargöring och sjösättning ska livräddningsfarkoster, sjösättningsanordningar och sjösättningsområdet i vattnet vara tillfredsställande upplysta med ljus från nödkraftkällan. Sjösättningsstationer ska vara belägna på ett sådant sätt att säker sjösättning säkerställs, varvid avstånd från propellrar och kraftigt överhängande delar av skrovet ska beaktas särskilt.

Sjösättningsstationer som är belägna föröver ska vara placerade i skyddat läge akter om kollisionsskottet, varvid särskild hänsyn ska tas till hållfastheten i sjösättningsanordningen.

Med undantag av livräddningsfarkoster som är särskilt anpassade för frifallssjösättning, ska livräddningsfarkoster så långt som möjligt kunna sjösättas utefter en rak fartygssida.

25 § Övning i att överge fartyget ska genomföras minst en gång i månaden och varje besättningsmedlem ska delta i minst en sådan övning var tredje månad.

Övningarna ska omfatta följande:

1. Sammankallande av passagerare och besättning till samlingsstationer med hjälp av larmsystemet, följt av övningsutrop via högtalarsystem och säkerställande av att alla är medvetna om ordern att överge fartyget.

2. Rapportering till stationerna och förberedelse för de uppgifter som ska utföras.

3. Kontroll av att räddningsvästar är korrekt påsatta.

4. Funktionskontroll av sjösättningsanordningarna.

5. Sjösättning av minst en livbåt och en beredskapsbåt efter det att nödvändiga åtgärder för sjösättning har vidtagits.

6. Körning och manövrering av de livbåtar och beredskapsbåtar som har sjösatts.

7. Funktionskontroll av nödbelysningen.

Vid varje övning ska besättningen öva in tillverkarens instruktioner för livräddningsutrustning och livräddningsanordningar samt för användning av radioutrustning i samband med livräddning.

26 § Det ska finnas instruktioner för sådant underhåll av livräddningsutrustning och livräddningsanordningar som ska utföras ombord och underhållet ska utföras i enlighet med dessa instruktioner.

27 § Uppblåsbara beredskapsbåtar, uppblåsbara livflottar, uppblåsbara räddningsvästar samt hydrostatiska utlösningssanordningar som inte är av engångstyp, ska genomgå service med högst 12 månaders intervall på en godkänd servicestation. Om det inte är möjligt att genomföra service med 12 månaders intervall, får Transportstyrelsen medge att detta intervall förlängs till 17 månader.

Reparationer av uppblåsta beredskapsbåtar ska utföras på en godkänd servicestation.

Användning

28 § Fartyg som trafikerar zon 1 får inte användas med öppna lastrum på fullt djupgående.

29 § Fartyg som är certifierade för trafik i zon 2 får, utan hinder av 8 och 9 §§, framföras i zon 1 under förutsättning att befälhavaren innan resan påbörjas har säkerställt och dokumenterat att fartyget under resan inte utsätts för en signifikant våghöjd (H_{10}) större än 1,2 meter.

Allmänna råd

För att säkerställa att resan kan genomföras under godtagbara förhållanden används lämpligen en etablerad och tillförlitlig prognostjänst.

Unionscertifikat för inlandssjöfart

30 § Unionscertifikat för inlandssjöfart som Transportstyrelsen utfärdar för nya passagerarfartyg och nya höghastighetsfartyg har en giltighetstid av fem år. För andra nya fartyg är motsvarande giltighetstid tio år.

För existerande fartyg får certifikat med en kortare giltighetstid än som anges i första stycket utfärdas, om det är motiverat mot bakgrund av resultatet av besiktningen.

Om det finns särskilda skäl får Transportstyrelsen förlänga giltighetstiden för certifikat som styrelsen utfärdat eller förnyat med högst sex månader utan besiktning.

31 § Tillfälliga unionscertifikat för inlandssjöfart får utfärdas i de fall och med de giltighetstider som anges i artikel 9 i direktiv (EU) 2016/1629.

32 § Fartyg som trafikerar sådana inre vattenvägar för vilka ändrade tekniska krav har antagits i enlighet med artikel 23 i direktiv (EU) 2016/1629 ska ha ett unionscertifikat för inlandssjöfart, eller ett kompletterande unionscertifikat för inlandssjöfart, som visar fartygets överensstämmelse med de ändrade tekniska kraven.

33 § Redaren ska underrätta Transportstyrelsen om varje ommätning som görs av ett fartyg, och om samtliga ändringar som avser ett fartygs namn, registrering, hemmahamn eller ägarförhållanden. Certifikatet ska skickas till Transportstyrelsen för ändring.

34 § Giltiga certifikat som har förkommit eller skadats kan ersättas av Transportstyrelsen efter ansökan av redaren. Om certifikatet har förkommit ska ansökan åtföljas av en förlustanmälan. Om certifikatet har skadats ska redaren återlämna det skadade certifikatet till Transportstyrelsen.

Europeiskt identifieringsnummer för fartyg

35 § Redaren ska ansöka hos Transportstyrelsen om ett unikt europeiskt identifieringsnummer för fartyg, om inte fartyget redan har ett sådant nummer, och ansvarar för att det tilldelade numret fästs på fartyget.

Besiktning

36 § Bestämmelser om besiktningar finns i 5 kap. fartygssäkerhetslagen (2003:364). Vid förnyelse av unionscertifikat för inlandssjöfart ska fartyg därutöver genomgå besiktning före utgången av certifikatets giltighetstid.

37 § Redaren ska visa upp fartyget olastat, rengjort och utrustat. Fartyget ska vara torrsatt vid den första besiktningen.

Transportstyrelsen får medge undantag från kravet på torrsättning om fartyget har ett giltigt klasscertifikat eller ett intyg som visar att en behörig myndighet redan har utfört en besiktning med fartyget torrsatt.

Vid efterföljande besiktningar ska fartyget vara torrsatt om Transportstyrelsen i enskilda fall beslutar om det.

Ömsesidighet

38 § Varor som lagligen saluförs i en annan medlemsstat i Europeiska unionen eller i Turkiet, eller som har sitt ursprung i och som lagligen saluförs i en Eftastat som är part i EES-avtalet förutsätts vara förenliga med dessa regler. Tillämpningen av dessa regler omfattas av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/515 av den 19 mars 2019 om ömsesidigt erkännande av varor som är lagligen saluförda i en annan medlemsstat och om upphävande av förordning (EG) nr 764/2008.

Undantag

39 § Transportstyrelsen får medge undantag från dessa föreskrifter.

1. Dessa föreskrifter träder i kraft den 1 maj 2026.

2. Genom föreskrifterna upphävs Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (TSFS 2018:60) om fartyg i inlandssjöfart.

På Transportstyrelsens vägnar

JONAS BJELFVENSTAM

Dennis Lundin
(Juridik)